

Häusliche Gewalt

Was versteht man unter häuslicher Gewalt?

Unter "häuslicher Gewalt" wird im Allgemeinen die Gewaltanwendung in Ehe- und Partnerbeziehungen verstanden. Ganz überwiegend handelt es sich dabei um Gewalthandlungen von Männern gegenüber Frauen, die sich innerhalb des – oft auch räumlich aufzufassenden – engsten sozialen Beziehungskreises der Frau ereignen. Die Gewaltanwendung kann sich auch bei Partnerinnen oder Partner in gleichgeschlechtlichen Lebensweisen ereignen. Häusliche Gewalt hat vielfältige Erscheinungsformen: von subtilen Formen der Gewaltausübung durch Verhaltensweisen, die Bedürfnisse und Befindlichkeiten der Geschädigten / des Geschädigten ignorieren, über Demütigungen, Beleidigungen und Einschüchterungen sowie psychischen, physischen und sexuellen Misshandlungen bis hin zu Vergewaltigungen und Tötungen.

Opfer häuslicher Gewalt empfinden ihre Situation oftmals als ausweglos:

- Wo sie Geborgenheit erwarten, erleben sie Gewalt; denn der Täter ist oder war ein geliebter Mensch.
- Bedrohung, Isolation und Kontrolle durch den gewalttätigen Partner verunsichern und erschüttern das Selbstwertgefühl.
- Häufig sind Kinder betroffen; deshalb geht mit allen Folgeentscheidungen häufig die Sorge einher, den Kindern "einen Elternteil wegzunehmen", falls man sich zur Trennung entschließt.
- Oftmals bestehen finanzielle Abhängigkeiten zwischen Opfer und Täter, was den Schritt zur Trennung erschwert.

In der Vergangenheit wurde häusliche Gewalt in der Öffentlichkeit stark tabuisiert oder verharmlost. Die Polizei wurde vielfach in erster Linie als Schlichter in so genannten "Familienstreitigkeiten" tätig, ohne dass die Partnergewalt damit langfristig verringert werden konnte. Denn bei Gewalt in Beziehungen handelt es sich nicht um "Streitigkeiten" oder "Ruhestörungen", sondern um Gewalttaten, die fast ausschließlich von Männern (so die

polizeiliche Hellfeldstatistik) an Frauen begangen werden. Zumindest indirekt können auch Kinder Opfer dieser Gewalt werden. Kinder, die in ihrer Familie Gewalt als Konfliktlösungsmuster kennen gelernt, Gewalt selbst erfahren oder beobachtet haben, neigen dazu, später selbst gewalttätig zu sein beziehungsweise später selbst Opfer von Partnergewalt zu werden. Schon um diesen so genannten "Kreislauf der Gewalt" zu durchbrechen, muss die häusliche Gewalt verhindert beziehungsweise umgehend gestoppt werden!

Häusliche Gewalt ist strafbare Gewalt

Fast alle Erscheinungsformen häuslicher Gewalt stellen strafrechtlich sanktionierte Handlungen dar und betreffen eine Reihe von Straftatbeständen (entsprechend den allgemein geltenden Strafvorschriften des Strafgesetzbuches, StGB):

Von der Beleidigung, Bedrohung und Nötigung, der Freiheitsberaubung und Körperverletzung über verschiedene Sexualdelikte bis hin zur versuchten und vollendeten Tötung.

Allerdings sind einige der in Frage kommenden Strafrechtsnormen Antrags- bzw. Privatklagedelikte, die aber häufig **aufgrund des öffentlichen Interesses von Amts wegen verfolgt werden**, so etwa die Beleidigung und die (vorsätzliche leichte) Körperverletzung.

Mit dem am 01. Januar 2002 in Kraft getretenen "Gesetz zur Verbesserung des zivilrechtlichen Schutzes bei Gewalttaten und Nachstellungen sowie zur Erleichterung der Überlassung der Ehewohnung bei Trennung" werden die zivilrechtlichen Rechtsschutzmöglichkeiten der Opfer häuslicher Gewalt deutlich gestärkt und die Täter stärker zur Verantwortung gezogen. Diese Verbesserung des zivilrechtlichen Schutzes vor häuslicher Gewalt hat auch Konsequenzen für den Einsatz und die Ermittlungen der Polizei.

Das Gewaltschutzgesetz ermöglicht dem Familiengericht, dem Täter langfristig ein Betreten der gemeinsamen Wohnung zu verbieten. Dies ist eine wichtige Voraussetzung, um eine Eskalation der Gewalt in der Familie oder Beziehung zu unterbrechen. Es ist auch vorgesehen, dass gegenüber dem gewalttätigen Partner ggf. Näherungsverbote und die Untersagung von Telekommunikation (Anrufe, Fax, E-Mail, SMS) sowie anderer Formen der Belästigung ausgesprochen werden können. Darüber hinaus kann das Gericht die Verpflichtung des Täters anordnen, der gefährdeten Person die gemeinsam genutzte Wohnung zumindest befristet (grundsätzlich für höchstens 6 Monate mit der Möglichkeit der

Verlängerung um höchstens 6 weitere Monate) zu überlassen – ganz unabhängig von der Frage, wer Allein- oder Miteigentümer bzw. Mieter der Wohnung ist.

http://www.polizei-beratung.de/rat_hilfe/opferinfo/haeusliche_gewalt/

Český překlad

Domácí násilí

Co se rozumí pod pojmem domácí násilí?

Pod pojmem domácí násilí je chápáno všeobecné používání násilí v manželstvích a partnerských vztazích. Převážně se jedná o násilné činy od mužů proti ženám, ty se během toho často uchytí na nejbližší sociální kruh žen. Přihodí se, že se použití násilí může také objevit u partnerek a partnerů v homosexuální způsobu života. Domácí násilí má mnohotvárné formy úkazů: od drobných forem násilných úkonů skrz způsoby chování, které potřeby a existenciální orientace poškozují, poškozování ignorováním, přes ponížení, urážky a zastrašování jak psychické, fyzické tak i sexuální týrání až po znásilňování i zabití.

Oběť domácího násilí pociťuje svou situaci jako beznadějný:

- Kde očekávají bezpečí, zažívají násilí, neboť pachatel je nebo byl milovaný člověk.
- Vyhrožováním, izolací a kontrolováním od surového partnera, znejistí a otřese to pocitem vlastní ceny.
- Často jsou dotčeny děti: proto jde se všemi rozhodnutími starost o ně, skrz děti může jeden z rodičů brát cestu, kdyby se rozhodl k rozvodu.
- Často existuje finanční závislost mezi obětí a pachatelem, což stěžuje krok k rozhodnutí.

V minulosti bylo domácí násilí na veřejnosti silně tabuizováno nebo bagatelizováno. Policie byla často v první řadě jako urovnávateľ sporu již uvedených rodinných rozepřích, účinný bez partnerského násilí, tím by se mohl snížit vznik. Neboť při násilí ve vztazích se nejedná o spory nebo rušení klidu, ale o násilí spáchané, skoro výhradně od mužů (podle policejní statistiky) na ženy. Minimálně nepřímou mohou být také děti obětí. Děti, které poznaly v jejich rodině jako vzor řešení problémů. Násilí, které sami zakusí nebo pozorují, je nachýlí k tomu, že později budou sami surově eventuálně obětí partnerského násilí. V tomto koloběhu musí dojít k prolomení, případně neprodleně zastavit domácí násilí.

Domácí násilí je trestné

Skoro všechny projevy domácího násilí stojí podle trestního práva sankce a týká se v první řadě od skutkové podstaty trestního činu (adekvátní obecně platné trestně právní ustanovení, trestní zákoník): Od urážek, vyhrůzek a nátlaku, odnětí svobody a ublížení na těle přes různé sexuální delikty až k pokusu a dokončenému zabití.

Ovšem je několik otázek v přicházející trestní normě, podnět či soukromá žaloba, stíhání bude, ale často na základě veřejného zájmu z úřední moci, jak urážka tak (úmyslné lehké) ublížení na těle.

S prvním Lednem roku 2002 vstoupil v platnost zákon k zlepšení občanskoprávní ochrany u násilí a vede k usnadnění přenechání bytu manželů při rozvodu. Posílil možnosti právní ochrany obětí domácího násilí a pachatele vydal silněji k odpovědnosti. Tato odpovědnost občanskoprávní ochrany před domácím násilím má také za následek nasazení a zjištění policie.

Zákon na ochranu proti násilí umožňuje rodinný soud, zakáže dlouhodobě vstup pachateli do společného bytu. Toto je důležitý předpoklad, aby se přerušila eskalace násilí v rodině nebo ve vztahu. To je také plánované, že proti násilnému partnerovi je zákaz přiblížení a zákaz telekomunikace (volání, faxování, E-mailování, sms) tak i jiné formy obtěžování. Soud může

upravit závazky pachatele, ohrožená osoba si může v časovém limitu nechat využívaný byt (nanejvýš 6 měsíců s možností o prodloužení o dalších 6 měsíců), aby nezávisle došel k tomu, čím samotný spoluvlastnický či nájemný byt je.

Lucie Veverková